

3

1731/I/10

979/φ Iv

χ. Στάμου Κώστα

Πρακτικό. Αγωγή εργοδότη κατά εργαζομένου. Μονομερής λύση συμβάσεως εργασίας από τον εργαζόμενο. Ηθικός αυτουργός.

// 1731. γενοαρίου 10

²/ Επροτοσταλογισέν ο κ(ει)ρ Γιοργίς Χορ[α]βατίς. Έναντιόν τον Αναστάσι

³/ Τάσου, κε τόν εξιτισεν, να μαρτιρίς απω πιόν ιτόν το ετιός ⁴/ απω τόν εξιμαβλίσέν, απω τον κ(ει)ρ Γιοργή Χορβατί, τόν κ(ει)ρόν ⁵/ εκινόν· κε αυτός· τον αρνιδή. κε ανεμινεν εις ξεταξίν.

⁶⁻⁹/ σταμος κωστα νίν προιστός, ελευθέρης αγγέλου πρ, χατζή κοσταντη<νος> λασκαρή.

στ. 3 Κλήση του εναγομένου (φατούρου) προς εξέταση ενώπιον του Κριτηρίου, προκειμένου να αιτιολογήσει τη συμπεριφορά του.

στ. 3-5 Αίτημα: α) να προσδιορισθεί ο λόγος, «ετιός», της λύσης της συμβάσεως εργασίας από τον εργαζόμενο¹ και β) να δηλωθεί ο ηθικός αυτουργός², ο οποίος και παρώτρυνε, «εξιμάβλισεν», τον εναγόμενο «φατούρο» στη μονομερή λύση της συμβάσεως («τον αρνιδή»)³.

1. Βλ. ΕΚΣ, σ. 227.

2. Προκειμένου να επιβληθούν οι κυρώσεις σύμφωνα με τα δεσπίσματα, βλ. Θ. 41<α>(1725), σε συνδυασμό με Θ. 44(1728) (ΕΚΣ, σσ. 345 επ., 350 επ.), για την προστασία του εμπορίου και προς αποφυγή και αντιμετώπιση του αδέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των μελών της Κομπανίας· βλ. επίσης ό.π., σσ. 226-227. Πρβλ. Εξάβιβλο 6.14.12.

3. Να αδετήσει δηλ. τη συμβατική του υποχρέωση, η οποία ήταν δεσμευτική σύμφωνα με τα δεσπίσματα της Κομπανίας, βλ. ό.π., σ. 164.

4

1731/I/23

979/φ Iv

χ. Ελευθέρη Αγγέλου

Πρακτικό. Καταγγελία κλοπής. Κλεπταποδοχή. Εγγυητής.

¹⁰/ Ηουναρίου 23 ηλδάν αποστελμένη απο τον άρ¹¹/χον Μπαληανου¹· στον κόντζιληάρη ο μοναχός ¹²/ Παΐσιος· και ο κ(ει)ρ Μιχαλάκις Αρβανιτοχο¹³/ρίτης και χάλεβον τον Διμού Παπαδιμιού φατού¹⁴/ρό[ς] του κυρ Αλβήζι

ος φανέροσαν <εις> ημας τους ἡ¹⁵/ποκατοδὲν γιγραμένους<.> οχι κρισεὸς
 μον¹⁶/κουβέντα<.> πος να εκλευθηκέν ενα λέφι απου¹⁷/του αρχὸν
 Μπαληάνου το σπιτη· και το εκλεψεν¹⁸/η κουπελα του αρχον Μπαληα-
 νου· η κατζιβελα¹⁹/του<.> και ος λεγουν να το εδοσ[ά]<έ>ν του ανοθεν
 Διμ|ου|²⁰/και εις αυτό εδωσέν ο Διμους τον μπασια του²¹/τον κυρ
 Αλ|ι|θηζι κυφιλην κατα τη ζιμιάν²²/οπου χαλεβουν η ανοθεν ριδέντες δια
 φλουρη²³/α 20<.> αν φιγι να τα πλερόνη ο μπασάς²⁴/του και αν πεθάνη
 να ηνε απεχὸς και εσ²⁵/το εις ενδειξιν.

²⁵⁻²⁶/σταμος · κωστά νίν προιστός, ελευθέρης αγγελου mr, Georgius Manol.

στ. 10-16 Καταγγελία για κλοπή, που ασκείται δι' αντιπροσώπων (κατ' εντολή και για λογαριασμό του παθόντος)².

στ. 15-16 «όχι κρισεὸς μον κουβέντα»: η καταγγελία καταχωρήθηκε στα πρακτικά του Κριτηρίου³ της Κομπανίας, όχι για να επιληφθεί το Κριτήριο, αλλά για δημοσιότητα και ασφάλεια, πιθανόν και για παροχή εγγυήσεως⁴ για το ποσό της ζημίας (στ. 19 επ.). Εικάζεται («...αποστελμένη...στον κόντζηληάρη...» δηλ. σε αξιωματούχο της Τρανσυλβανικής Διοκήσεως) ότι η επίλυση της υποθέσεως μεταξύ παθόντος και δράστη ανήκε στη δικαιοδοσία άλλης δικαστικής αρχής (προς τούτο και η εγγύηση).

στ. 16-18 Κλοπή κοσμήματος («λέφι»⁵) από υπηρέτρια⁶ («κατζιθέλα»).

στ. 19 Κατηγορία κλεπταποδοχής εναντίον ορισμένου προσώπου⁷.

στ. 20-21 Παροχή εγγυητού από τον εργοδότη του φερόμενου ως κλεπταποδόχου, που υπαγόταν στη δικαιοδοσία της Κ.

στ. 22-23 Η αξία του κλοπιμαίου θα καταβληθεί από τον παραπάνω εγγυητή, σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος αναχωρήσει από το Σιμπίου.

στ. 24 Σε περίπτωση θανάτου, απαλλάσσεται ο εγγυητής. Επομένως η ποινική ευθύνη παύει με τον θάνατο του κατηγορουμένου.

1. Ενδεχομένως πρόκειται για τον Grigore Băleanu, που κατείχε διάφορα αξιώματα στην Αυλή του ηγεμόνα της Βλαχίας (τέλος 17^{ου}-αρχές 18^{ου} αι.), ή για τον γιο του, Constantin, γαμπρό επί θυγατρί του τέως ηγεμόνα της Βλαχίας Κωνσταντίνου Μπραγκοβεάνου, βλ. N. Stoicescu, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova, sec. XIV-XVII*.
2. Βλ. ΕΚΣ, σ. 234. Πρβλ. Εξάβιβλο Ι.3.20-21. Σχετικά με τις επιβαλλόμενες ποινές από το Κριτήριο, βλ. ΕΚΣ, σ. 213 σημ. 298.
3. Βλ. ό.π., σ. 144.
4. Βλ. ό.π., σ. 199.
5. Προέρχεται από τη ρουμανική λέξη left, που σημαίνει εγκόλπιο.
6. Βλ. ό.π., σσ. 200, 232. Σχετικά με την εργασιακή σχέση κλπ., σε αντιδιαστολή με τον «υπηρέτη» της Κομπανίας, ό.π., σ. 150.
7. Πρβλ. Μαλαξό ΧΞΘ' · Σύνταγμα Κ κγ'.

